



ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

Γεωργική Εκπαίδευση

Θεματική ενότητα 11
2/2

Όνομα καθηγητή: Αλέξανδρος Κουτσούρης

Τμήμα: Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης





Μαθησιακοί στόχοι 1/2

Οι φοιτητές/τριες πρέπει να είναι ικανοί/ες:

- να καταγράψουν τα βασικά χαρακτηριστικά της βιωματικής μάθησης
- να δώσουν παραδείγματα βιωματικής μάθησης
- να αναφέρουν τα χαρακτηριστικά της κριτικής σκέψης και τις μεθόδους που προσιδιάζουν σε αυτή



Μαθησιακοί στόχοι 2/2

- να αναφέρουν διαφορετικά είδη μάθησης
- να επιλέξουν ένα μοντέλο διδασκαλίας-μάθησης
- να καταρτίσουν ένα σχέδιο μαθήματος
- να περιγράψουν εναλλακτικές -συμμετοχικές τεχνικές



Λέξεις κλειδιά 1/2

- Βιωματική μάθηση
- Τεχνικές
- Μέθοδος project



Λέξεις κλειδιά 2/2

- Κριτική σκέψη
- Μοντέλα διδασκαλίας
- Σχέδιο μαθήματος
- Συμμετοχικές τεχνικές



ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

1. Στρατηγική των ‘μικρών βημάτων’:

- α) καταρχήν ο εκπαιδευτής ενημερώνει τους εκπαιδευόμενους για το τι πρόκειται να μάθουν,
- β) παρουσιάζει την ύλη βήμα – βήμα καθώς και παραδείγματα (ώστε να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι το πώς και το γιατί),
- γ) κάνει επανάληψη και ελέγχει τη μάθηση με κλειστές ερωτήσεις και
- δ) προχωρά στην εξάσκηση των εκπαιδευομένων με ασκήσεις που συνοδεύονται από άμεση ανατροφοδότηση και ενίσχυση.

2. Στρατηγική της ‘καταμάθησης’ (κυριαρχίας στη μάθηση)



ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ 1/2

- Στρατηγική της ‘καθοδηγούμενης ανακάλυψης’: ο εκπαιδευτής θέτει μια σειρά ερωτήσεων που θα οδηγήσει τους μαθητές στην απάντηση.
- Σε κάθε ένα από τα ερωτήματα οι εκπαιδευόμενοι δίνουν μια αρχική απάντηση (πρόβλεψη – εικασία) με βάση τις γνώσεις ή εμπειρίες που έχουν.



ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ 2/2

- Στη συνέχεια για να επιβεβαιώσουν αυτή την πρόβλεψη καταφεύγουν σε πηγές. Με αυτό τον τρόπο γίνεται ο έλεγχος των προβλέψεών τους, που επιβεβαιώνονται, συμπληρώνονται ή διαψεύδονται - επαναανάκλυψη των γενικεύσεων στις οποίες στηρίχθηκαν την οποία ακολουθεί η εφαρμογή.
- Ακολουθεί η σύνθεση των απαντήσεων στις επιμέρους ερωτήσεις, η παρουσίαση και σχολιασμός των απαντήσεων (απόψεις και επιχειρήματα) και η ανατροφοδότηση.



ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 1/2

- Στη στρατηγική της ‘ομαδικής εργασίας’ ομάδες (δύο ή περισσότερων) εκπαιδευόμενων βρίσκουν πληροφορίες, τις επεξεργάζονται, ανακοινώνουν τα αποτελέσματα και αξιολογούν.
- Σε αυτή την περίπτωση, εκπαιδευτής και εκπαιδευόμενοι συμφωνούν/επιλέγουν τη δραστηριότητα (να εργαστούν με ομαδικές εργασίες), επεξεργάζονται ένα σχέδιο εργασίας και συμφωνούν σε σχέση με τη συγκρότηση των ομάδων, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, το διαθέσιμο χρόνο και την αξιολόγηση.



ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 2/2

- Ο εκπαιδευτής επιλέγει-αναθέτει στις ομάδες θέματα που περιέχουν κάποια αντίφαση και μαζί με τους εκπαιδευόμενους προγραμματίζει τη δουλειά των ομάδων, εστιάζοντας την προσοχή των εκπαιδευόμενων σε συγκεκριμένα ερωτήματα.
- Αφού ολοκληρωθεί η δουλειά των ομάδων, κάθε ομάδα ανακοινώνει τις απαντήσεις της οπότε, με την αντιπαραβολή/σύγκριση των απαντήσεων, εντοπίζονται και διορθώνονται λάθη, εμπλουτίζονται κάποιες απαντήσεις και εξηγούνται οι αντιφάσεις.



ΕΙΔΗ ΜΑΘΗΣΗΣ (1/2)

- Μάθηση με αντίδραση αναφέρεται σε αλλαγές της συμπεριφοράς προκαλούμενες από το συνδυασμό ενός ανεξάρτητου ερεθίσματος με ένα εξαρτημένο ερέθισμα. Μέσω της εμπειρίας, το εξαρτημένο ερέθισμα αποκτά την ικανότητα να εκμαιοεί την εξαρτημένη απόκριση.
- Μάθηση με συνάφεια αναφέρεται στην περίπτωση όπου δύο γεγονότα που συνδυάζονται χρονικά, συχνά συνδέονται από αυτόν που μαθαίνει.
- Λειτουργική (εγχειρηματική) μάθηση αναφέρεται στην περίπτωση όπου οι συνέπειες της συμπεριφοράς επηρεάζουν το εάν και το κατά πόσον η συμπεριφορά θα επαναληφθεί.



ΕΙΔΗ ΜΑΘΗΣΗΣ (2/2)

- Παρατήρηση ανθρώπων και γεγονότων
- Γνωστική μάθηση μπορεί να συμβεί πλήρως ‘στο κεφάλι κάποιου’ καθώς αυτός αντιλαμβάνεται και κατανοεί τα γεγονότα στο περιβάλλον του και, με την διαίσθηση, μαθαίνει να συλλαμβάνει κάποια ιδέα ή έννοια. Η προσέγγιση αυτή δίνει έμφαση στο γεγονός ότι το άτομο σκέπτεται και επιλέγει, και στο ότι οι σκέψεις και επεξηγήσεις του έχουν μεγάλη επιρροή στις μελλοντικές πράξεις και ιδέες του.



ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ (1/2)

- Το αποτέλεσμα της ικανότητας επαρκούς επίδοσης σε ένα νέο στόχο σαν αποτέλεσμα επιδόσεων σε άλλους προηγούμενους στόχους.
- οι διδάσκοντες: «... να προσπαθούν να δίνουν διαφορετικές επεξηγήσεις στα γεγονότα, να χρησιμοποιούν διαφορετικά παραδείγματα, να παρέχουν πρακτική εξάσκηση, να διδάσκουν κανόνες με ευρεία εφαρμογή, να παρέχουν πολλά παραδείγματα μίας αρχής δράσης, να παρέχουν πραγματικά περιβάλλοντα για πρακτική ...» κ.λπ.



ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ (2/2)

- οι εκπαιδευόμενοι: «... να ενθαρρύνονται να επεξεργάζονται κανόνες και αρχές για τον εαυτό τους, και να δίνουν παραδείγματα για τον τρόπο εφαρμογής των κανόνων και γενικεύσεων που έχουν μάθει».



ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- γνώση των σκοπών του μαθήματος
- γνώση των εκπαιδευόμενων
- γνώση του περιεχομένου και της οργάνωσης του αντικειμένου
- γνώση των διδακτικών μεθόδων και μέσων



ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (παράδειγμα)

Εκπαιδευτικοί στόχοι	Α' Στάδιο	Β' Στάδιο	Γ' Στάδιο	Δ' Στάδιο
Γνώσεις	Εισαγωγή στις έννοιες	Εμβάθυνση στις έννοιες	Κατανόηση διαγράμματος ροής	Περαιτέρω εμβάθυνση
Δεξιότητες			Χρήση μεθόδου	Ανάπτυξη δεξιότητας χρήσης
Στάσεις		Μείωση αρνητισμού	Δημιουργική αντιμετώπιση	Δημιουργική αξιοποίηση
Χρονική διάρκεια	10 – 15 λεπτά	20 – 25 λεπτά	35 – 40 λεπτά	5 – 10 λεπτά
Εκπαιδευτικές τεχνικές	Εισήγηση εκπαιδευτή με χρήση παραδειγμάτων	Ερωτήσεις – απαντήσεις	Ομάδες εργασίας – παρουσίαση	Εισήγηση εκπαιδευτή
Εποπτικά μέσα	Πίνακας, προβολέας διαφανειών	Πίνακας, σλάντς		Βοηθητικά κείμενα, βιβλιογραφία κλπ.



ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Συμμετοχικές τεχνικές μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις παρακάτω περιπτώσεις:

- για να ξεκινήσει μια εκπαιδευτική διαδικασία
- για να αλλάξει το θέμα ή να ξαναρχίσει η διαδικασία μετά από διακοπή-διάλειμμα
- για να εξεταστεί ένα θέμα σε βάθος ή να εξεταστεί από πρακτική σκοπιά
- για να εξασφαλιστεί η συγκατάθεση των μελών στη λήψη πρακτικών μέτρων
- για να πραγματοποιηθούν μεταβολές στις στάσεις και τη συμπεριφορά των συμμετεχόντων (εκπαιδευόμενων)
- για να αναπτυχθούν σωστές διαδικασίες στα πλαίσια μιας ομάδας.



ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ

- Ομάδα Βόμβος (Buzz group).
- Ομάδα: Ψίθυρος (Hum group)
- Καταιγισμός ιδεών (συζήτηση για την αναζήτηση (νέων) ιδεών – brainstorming)
- Η εκπαιδευτική επίσκεψη (training visit)
- Επίλυση ενός προβλήματος (problem solving)



Βιβλιογραφία 1/3

- Hopson, B. and Scally, M. (1981) Lifeskills Teaching. London: McGraw-Hill.
- Huckle, J. and Sterling, S. (1996) Education for Sustainability. London: Earthscan.
- Silberman, M. (1998) Active Training. San Francisco, CA.: Jossey-Bass/Pfeiffer.
- Abercombie, M.L.J. (1986) Δημιουργική Διδασκαλία και Μάθηση. Αθήνα: Gutenberg.
- Maingain, A. and Dufour, B. (2003) Διδακτικές Προσεγγίσεις της Διαθεματικότητας. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.



Βιβλιογραφία 2/3

- Γκότοβος, Α. (1985) Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση: Επικοινωνία και κοινωνική μάθηση στο σχολείο. Αθήνα: Gutenberg.
- Δερβίσης, Σ. (1998) Οι Μαθητές μιας Τάξης ως Κοινωνική Ομάδα και η Ομαδοκεντρική Διδασκαλία. Αθήνα: Gutenberg.
- Κατερέλος, Γ. (1999) Θεωρία και Πράξη στην Εκπαιδευτική Σχέση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κόκκος, Α. και Λιοναράκης, Α. (1998) Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: Σχέσεις διδασκόντων – διδασκομένων. Πάτρα: ΕΑΠ.
- Κοσσυβάκη, Φ. (1998) Κριτική Επικοινωνιακή Διδασκαλία. Αθήνα: Gutenberg.



Βιβλιογραφία 3/3

- Ματσαγγούρας, Η. (2006) Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση. Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η. (1995) Η Εξέλιξη της Διδακτικής. Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η. (1999) Η Σχολική Τάξη. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Μπακιρτζής, Κ. (1999) Η Δυναμική της Αλληλεπίδρασης στην Επικοινωνία. Αθήνα: Gutenberg.
- Ρέλλος, Ν. (2000) Για μια Επίκαιρη Διδασκλία. Αθήνα: Gutenberg.
- Σαλβαράς, Γ. και Σαλβαρά, Μ. (2007) Μοντέλα και Στρατηγικές Διδασκαλίας. Αθήνα: Ατραπός.
- Τριλιανός, Θ. (1991) Μεθοδολογία της Διδασκαλίας (I & II). Αθήνα: Εκδόσεις Αφοι Τολίδη.
- Ταρατόρη-Τσαλκατίδου, Ε. (2002) Η Μέθοδος Project στη Θεωρία και στην Πράξη. Αθήνα: Αφοι Κυριακίδη.



Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.





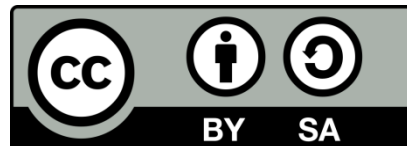
Σημείωμα Αναφοράς

- Copyright Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών 2014. Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, Αλέξανδρος Κουτσούρης. «Γεωργική Εκπαίδευση». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://mediasrv.aua.gr/eclass/courses/OCDAERD100/>



Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων, π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



Η άδεια αυτή ανήκει στις άδειες που ακολουθούν τις προδιαγραφές του Ορισμού Ανοικτής Γνώσης [2], είναι ανοικτό πολιτιστικό έργο [3] και για το λόγο αυτό αποτελεί ανοικτό περιεχόμενο [4].

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

[2] <http://opendefinition.org/okd/ellinika/>

[3] <http://freedomdefined.org/Definition/EI>

[4] <http://opendefinition.org/buttons/>



Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
 - το Σημείωμα Αδειοδότησης
 - τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
 - το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)
- μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.